

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาการดำเนินงานตามมาตรฐานการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา ที่ได้รับรางวัลพระราชทาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี เป็นการศึกษา เฉพาะกรณีในโรงเรียน ในบทนี้จะเป็นการเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

การเลือกกรณีศึกษา

ในการศึกษาเฉพาะกรณีครั้งนี้ ผู้วิจัยได้คัดเลือกโรงเรียนที่จะศึกษา โดยเจาะจง โรงเรียนที่ได้รับรางวัลพระราชทาน ระดับประถมศึกษา ขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี ซึ่งมีอยู่ 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนบ้านคลองดักลอบและโรงเรียนบ้านกลางทุ่ง (ชื่อสมมติ) เนื่องจากโรงเรียนดังกล่าว นอกจากจะได้รับการคัดเลือกจากกระทรวงศึกษาธิการ ให้เป็นโรงเรียนที่ได้รับรางวัลพระราชทานแล้ว โรงเรียนยังมีความพร้อมด้านบุคลากร งบประมาณ และสิ่งแวดลอมต่าง ๆ อีกด้วย สำหรับประชากรที่ให้ข้อมูลในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหาร โรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน และคณะครูทุกคน รวมทั้งสิ้น 110 คน จำแนกได้ดังนี้

1. โรงเรียนบ้านคลองดักลอบ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน 1 คน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน 3 คน คณะครู 66 คน รวม 70 คน
2. โรงเรียนบ้านกลางทุ่ง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน 1 คน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน 2 คน คณะครู 37 คน รวม 40 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาเฉพาะกรณีครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือเพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. แบบสัมภาษณ์ ใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองเพื่อใช้สัมภาษณ์ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหารและคณะครู ลักษณะของแบบสัมภาษณ์จะมีการรอบแนวคำถามเพื่อสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย พร้อมกันนั้นได้มีการบันทึกการสัมภาษณ์ลงในเทปตลอดจนการจดบันทึกข้อมูลการสัมภาษณ์ด้วย
2. แบบสังเกต เป็นแบบบันทึกข้อมูลที่ได้จากการสังเกต ที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้นเองเพื่อใช้บันทึกข้อมูลที่ได้จากการสังเกตในช่วงเวลาที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานและปัญหาการดำเนินงานตามมาตรฐานการนิเทศภายในโรงเรียน
3. แบบศึกษาเอกสาร เป็นแบบบันทึกข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารต่าง ๆ เช่น แผนพัฒนาการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี สมุดรายนงานการประชุม สมุดคำสั่ง สมุดนิเทศ หนังสือพิมพ์ เป็นต้น เพื่อให้เข้าใจการดำเนินงานและปัญหาการดำเนินงานตามมาตรฐานการนิเทศภายในโรงเรียนชัดเจนขึ้น

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยขั้นตอนตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วสร้างเครื่องมือ
2. นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ วิจารณ์แก้ไขปรับปรุง เพื่อให้ครอบคลุมและเหมาะสมกับขอบเขตที่กำหนดไว้
3. นำเครื่องมือที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วไปทดลองใช้ในโรงเรียน 1 โรงเรียน เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมและความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (content validity)
4. นำเครื่องมือที่ได้จากการทดลองใช้แล้วมาปรับปรุง แก้ไขร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อให้เหมาะสมและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

5. นำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ไปใช้ในการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ใช้ระยะเวลารวบรวมข้อมูลประมาณ 4 เดือน ตั้งแต่เดือนธันวาคม 2536 ถึงเดือนมีนาคม 2537 การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการเป็น 3 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 ระหว่างเดือนธันวาคม 2536 เป็นระยะที่ผู้วิจัยทำการศึกษา สืบหาข้อมูลติดต่อประสานงาน สร้างความคุ้นเคย ศึกษาเอกสาร และหลักฐานต่าง ๆ

ระยะที่ 2 ระหว่างเดือนมกราคม ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2537 เป็นระยะที่ผู้วิจัยเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานและปัญหาการดำเนินงานตามมาตรฐานการนิเทศภายในโรงเรียน โดยใช้การสัมภาษณ์ การสังเกต และการศึกษาเอกสาร

ระยะที่ 3 ระหว่างเดือนมีนาคม 2537 เป็นระยะที่ผู้วิจัยทบทวน ตรวจสอบและเก็บข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูลในส่วนต่าง ๆ ที่ได้ดำเนินการมาแล้วทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานและปัญหาการดำเนินงานตามมาตรฐานการนิเทศภายในของโรงเรียนบ้านคลองดักลอบและโรงเรียนบ้านกลางทุ่งที่รวบรวมได้จากการสัมภาษณ์ การสังเกต และการศึกษาเอกสาร ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา แล้วนำเสนอในลักษณะของการบรรยายตามขอบเขตของการวิจัยของแต่ละโรงเรียน